

Avfallsplan och föreskrifter om avfallshantering för kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och Salem

Utställningsredogörelse

Bakgrund

Förslag till ny renhållningsordning, bestående av avfallsplan och avfallsföreskrifter, har hållits utställd, enligt miljöbalken 15 kap 42 §, under tiden 26 oktober till 20 november 2020 på respektive kommuns hemsida.

Avfallsplanen innehåller information om mål för att minska avfall och nedskräpning, och för att öka återbruk och materialåtervinning. Planen anger hur målen ska följas upp, och innehåller också miljökonsekvensbeskrivning samt nulägesinformation om insamlade avfallsmängder och deponier.

Avfallsföreskrifterna innehåller bestämmelser om insamling och hantering av hushållsavfall, ansvar för avfallshanteringen i kommunen, sortering, avfallsutrymmen och hämtningsvägar samt om undantag från föreskrifterna. Föreskrifterna har framförallt uppdaterats med avseende på ny lagstiftning för området. Vissa förenklingar avseende språk och struktur har gjorts i föreskrifterna. Förslaget till nya föreskrifter medför inga egentliga förändringar med avseende på krav på fastighetsägare.

Inkomna yttranden och kommentarer

Under utställningstiden inkom yttranden från följande parter:

Kommun	Yttrande
Botkyrka	1 yttrande från Samhällsbyggnadsförvaltningen 3 yttranden från privatpersoner
Haninge	2 yttranden från privatpersoner 1 yttrande från SMOF
Huddinge	8 st privatpersoner 5 st anonym 1 st representant för verksamhet.
Nynäshamn	1 yttrande från SMOF
Salem	1 yttrande från privatperson
Alla	1 yttrande från SRV styrelse 1 yttrande från länsstyrelsen

I utställningsredogörelsen har inkomna yttranden i vissa fall kortats ner för att minska textmängden. Direkta synpunkter eller förslag är dock ordagrant återgivna. Efter yttrandena ger projektgruppen sina kommentarer och förslag till eventuella ändringar.

Efter utställning av förslag till avfallsplan och föreskrifter har regeringen beslutat om förändringar i lagstiftningen avseende returpapper och dessa förändringar har inarbetats i nu liggande förslag.

Inkomna synpunkter

Nedan anges inkomna synpunkter och förslag till hur hänsyn tas till synpunkterna.

Synpunkter på Avfallsplanen

Privatperson 1

Det jag tänker på är att man kan dela upp ansvaret geografiskt. En kommun ansvarar för den biten och en annan för en annan bit.

Kommentar:

Det är ett bra förslag där kommunerna skulle dra ännu större nytta av den samverkan som sker idag med avseende på bland annat avfallshanteringen. I arbetet med att genomföra avfallsplanens åtgärder kommer ansvarsfördelningen att slås fast mer i detalj och då kan respektive kommun bidra med resurser till olika åtgärder. Det formella ansvaret kan dock inte fördelas mellan kommunerna eftersom kommunen är ytterst ansvarig för avfallsplanen i varje kommun. Synpunkten medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Privatperson 2

Mycket bra att detta görs. Några förslag som jag inte vet hör hit: tyginsamling (för sånt som inte är kläder). Få hjälp att starta upp kvartersuthyrning av verktyg. Mer personlig hjälp på ÅVC så man kan fråga. Förtydliga på ÅVC var icke-förpackningar av plast (så som diskborstar och trasiga leksaker) kan kastas. Webbplatsens sorteringsguide är bra men korrelerar inte alltid med vad som finns på ÅVC.

Kommentar:

Bra förslag för att öka återanvändning och återvinning. Textilinsamling kommer att utvecklas och det kommer både ökade krav på textilinsamling och teknisk utveckling inom detta område. I avfallsplanen har inte mål för återvinning av specifika material angetts, eftersom det skulle bli ganska många mål, utan enbart ett samlande mål som omfattar bland annat textilier, matavfall, förpackningar, med mera. Synpunkterna avseende återvinningscentralernas utformning och rutiner lämnas till SRV och ingår i avfallsplanens åtgärder för vidareutveckling av återvinningscentralerna, även om det inte anges detaljerat i avfallsplanen. Synpunkten medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Synpunkter angående återvinningsstationer och nedskräpning

Yttrande nr 1:

I huvudsak så måste man betrakta föreliggande avfallsplan som ett väl skrivet och väl underbyggt dokument kring hur skräp och avfall måste hanteras. De synpunkter som här redovisas handlar om hur goda intentioner blir omkullkastade av en obarmhärtig verklighet.

1. De Returstationer för papper, kartong, metall, glas och plast som finns utgör - idag på många platser - en sanitär och estetisk olägenhet. När dessa stationer introducerades fungerade dom väl. Där kastades det som där skulle kastas. Så är det inte idag. Marken runt och kring uppställda containrar är ofta belamrade med det som uppenbart ska kastas på annan plats. Oklart varför det blivit så men det kan inte få fortgå. Någonting måste göras!
2. Tätare förekomst av papperskorgar på kommunens gång- och cykelbanor skulle med all säkerhet bidra till en mindre andel nedskräpning i den offentliga miljön.

Yttrande nr 2:

Bor nära återvinningsstation (8098). Där är ofta skräpigt med matsopor, kläder, elektronik, miljöfarligt avfall m m runt omkring. Detta är en sanitär olägenhet då råttor och fåglar sprider omkring detta. Jag har ringt och begärt städning ett otal gånger. Jag tycker att det är viktigt att det system man bygger upp fungerar klanderfritt. Då får det inte dröja dagar innan begärd städning sker vilket det nästan alltid gör! Dessutom har vid samtal med städpersonalen framkommit att deras uppdrag bara är att städa centralens ytor, sopor som uppenbarligen blåst eller dragits iväg av djur till omkringliggande ytor vägdiket och tomter lämnas ostädade. Avtalet med städentreprenören måste vara skrivet så att det också omfattas. Jag tycker också att de som tömmer behållarna skall åläggas rapportera om städning eller extra tömning av någon behållare behövs oavsett vilken. Kommunen borde etablera en patrull som hela tiden åker runt och kontrollerar städning skötsel m m.

Yttrande nr 3:

Om ni vill få fler att källsortera på rätt sätt tror jag att det information ni tar fram måste vara mycket enkel och tydlig. Vore bra med ännu bättre och tydligare skyltar på återvinningsstationerna.

Yttrande från Klimatklubben Huddinge:

Mål 8 nedskräpning:

Jag ploggar dagligen runt Vistaberg/Glömsta/Fullersta/Huddinge/Källbeink (4-5 kg/vecka) och upplever att det:

1. Är särskilt nedskräpat runt skolor; 2. Finns alldeles för få allmänna soptunnor längs gångvägar och i bostadsområden vilket leder till nedskräpning
3. Inte finns tydligt hur man rapporterar om nedskräpning (bra apptjänst via HSR rekommenderas)
4. Ofta överfulla återvinningsstationer - särskilt i Vistaberg och vid Källbrink - vilket bidrar till ytterligare nedskräpning då det blåser iväg. Många ställer även avfallet utanför containrar. När människor tar sitt ansvar att källsortera behöver det finnas möjlighet att avfallet tas omhand (tillhör även mål 4).
5. Specifika mål bör sättas på minskad nedskräpning; 6. Allmänna utskick bör göras till människor om nedskräpningens effekter.
7. Föredrag i skolor bör hållas om nedskräpning (jag hjälper gärna till!)

Kommentar:

I avfallsplanen finns mål och åtgärder om nedskräpning. Insamlingssystemet för förpackningar och returpapper kommer att förändras till följd av ny lagstiftning på området och tillståndsplikt för delar av den insamlingen. Därmed kommer tillsynsmyndigheten att få större möjligheter att följa upp att verksamheten följer rutiner om kommunikation, tömning och städning.

Åtgärder om information och åtgärder mot nedskräpning anges inte så detaljerat i avfallsplanen, men synpunkterna tas med i det fortsatta arbetet med att genomföra avfallsplanens åtgärder.

Synpunkterna medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (SMOHF)

Förbundet saknar mål och åtgärder som syftar till kretslopp. I Haninge finns den första hygieniseringsanläggningen för humanavfall (wc-avfall från enskilda avlopp) där avfallet behandlas och förs direkt ut som näring till jordbruket. Förbundet arbetar genom myndighetsutövning för att öka mängden avfall som ingår i kretsloppet, vilket är vår del av arbetet enligt VA-planen för Haninge.

Något som är otydligt i avfallsplanen är ansvarsfördelningen i de fall en kommunal instans har ansvaret. Vilken kommunal instans ska uppdatera listan över nedlagda deponier enligt sid 18? Vilken aktör förväntas ta fram informationsmaterial om farligt avfall enligt sid 19? Enligt miljöbalkens 15 kapitel är det kommunen som ansvarar för renhållningsordningen och avfallsplanen i sin helhet men det bör ändå tydligt framgå vilken instans inom kommunen som ansvarar för vad.

I avsnittet om anläggningar för hantering av avfall finns en tabell på sidan 43 med anläggningar i Haninge och på sidan 45 med anläggningar i Nynäshamn. Dessa listor är inte uppdaterade och innehåller verksamheter som har upphört. Vi bifogar aktuella listor på anläggningar som vi har registrerade för pågående verksamhet. Men vi vill trycka på att upprättandet och uppdateringen av avfallsplanen är kommunens ansvar. I del 3 om nedlagda deponier finns motsvarande listor, vi kan se att dessa är uppdaterade med uppgifter från det s. k. EBH-stödet hos Länsstyrelsen.

Det finns på sid 23 en uppräkningslista med förslag på informationskanaler för att nå ut till allmänheten. Förbundet kan gärna hjälpa till genom att informera om mål och föreskrifter genom att länka från vår hemsida.

Kommentar:

Det är en bra synpunkt angående mål för kretslopp för slam från enskilda avlopp. I detta skede föreslås dock att målen i avfallsplanen i kommunens miljöprogram finns också mål som berör enskilda avlopp. Kommunen tar med frågan till nästa revidering av avfallsplanen.

Eftersom det är fem kommuner som organiserat olika ansvarsområden på olika sätt kan inte en gemensam avfallsplan ange ansvarsfördelningen i detalj, även om det generellt sett skulle ha varit önskvärt att kunna göra det. De tabeller med nedlagda deponier och anläggningar som anges i avfallsplanen har uppdaterats av arbetsgruppen, men dessa utgör endast en ögonblicksbild av nuläget och uppdateras inte löpande.

Tabellerna för Haninge och Nynäshamn uppdateras med hjälp av informationen som SMOHF har skickat tillsammans med sitt yttrande.

Sidan 23 med informationskanaler kompletteras med hänvisning till tillsynsmyndighetens hemsida, men SMOHF anges inte specifikt, eftersom samma text ska gälla för alla fem kommuner.

Huddinge, privatpersoner och föreningar

Återbruk har engagerat många att lämna yttrande:

I Huddinge behöver vi ett återbrukshus som tar returpunkten i Sundbyberg.

Viktigt att vi i Huddinge snabbt får tillgång till en mötesplats för återbruk, något i stil med Retuna eller returpunkt Sundberg <https://www.sorab.se/hushall/vara-anlaggningar/returpunktsundbyberg>.

Huddinge behöver en återbruksgalleria. Nyttan med att lämna sitt avfall för återbruk måste vara synlig och uppmuntra till kreativitet. Detta går att utveckla med verkstäder för allmänheten där man kan laga eller återskapa.

Jag tycker att det viktigaste man ska satsa på är en återbrukscontainer eller återbruksgalleria (mindre modell retuna) inspireras av Sundbyberg <https://www.sorab.se/hushall/varaanlaggningar/returpunkt-sundbyberg/>.

Viktigt att Huddinge tar inspiration från andra kommuner när det gäller återbruk. Se exempelvis Retuna, returpunkt Sundbyberg och Stockholm vatten och avfalls containerar.

Prioritera ett återbrukscenter i Huddinge.

Avfallsplanen ser bra ut, men Huddinge kommun behöver komma ikapp andra kommuner och visa vägen. Förslag se här för inspiration: https://vaxer.stockholm/omraden/norra-djurgardsstaden/forskning-ochutveckling/framtidens atervinningscentral/http://webbplatsarkivet.stockholm.se/sites/www.stockholmvatten.se/2015/12_16

Synpunkter på Huddinge kommuns avfallsplan från Klimatklubben Huddinge: Vårt förslag till tillägg i avfallsplanen är att kommunen startar en återbrukscontainer och ett återbrukshus i Huddinge centrum. En återbrukscontainer kommer göra det lättare för Huddinge kommuns innevånare att lämna in farligt avfall och saker som ska till återbruk. Det ger även Huddinge kommun och SRV en pedagogisk möjlighet att visa och förklara hur man kan sortera sitt avfall. För de i kommunen som inte har bil, och för att minska transporter är en återbrukscontainer och ett återbrukshus ett bra alternativ, <https://www.savab.se/lagenhet/lamna-avfall/returpunkten/> <https://www.stockholmvattenochavfall.se/om-oss/vara-kontoroch-anlaggningar/popup-aterbruk/>.

Bra plan! Vill ha detta i Huddinge också!

https://returfynd.stockholmvattenochavfall.se/?page=%2FObjektGroup%2FIndex01&fbclid=IwAR1tNKjP50Gb_TjgUocB74dH0l2h9Ipi2UbXLoRhs0lfXudykjPZ65habXU

Kommentar:

Det är jättebra att så många är engagerade för att öka återbruk av saker! Kommunen kommer att utveckla samverkan med olika aktörer för att underlätta möjligheterna att både lämna saker till återbruk och att hitta saker att återbruka. I avfallsplanen finns åtgärder för detta och kommunen har även miljö- och klimatprogram som berör dessa frågor. Inom ramen för avfallsplanen arbetar kommunen för att det ska vara lätt att lämna saker till återbruk, men frågan om hur konsumtionen i större utsträckning ska kunna omfatta begagnade varor är bredare och påverkar många olika typer av aktörer. Bland annat därför slår inte avfallsplanen fast att kommunen ska upprätta återbruksgalleria. Synpunkterna medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Övriga synpunkter:

Synpunkt: Saknar mål för att förenkla samt göra det kostnadseffektivt för BRF-er att erbjuda källsortering för sina medlemmar. En enkel åtgärd är att fritt erbjuda ett ställ med lådor för lampor, batterier osv. Dessa material får SRV bra betalt för och bör hämtas kostnadsfritt.

Kommentar: Synpunkten avser kommunens avfallstaxa. I avfallsplanen har inte mål för återvinning av specifika material angetts, eftersom det skulle bli ganska många mål, utan enbart ett samlande mål som omfattar bland annat textilier, matavfall, förpackningar, elavfall med mera. Synpunkten medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Synpunkt: För övrigt (syftar på tidigare synpunkt om återvinningsstation red.anm.) är målet med avfallsplanen att minska sopmängden och öka återvinningen bra men att omfatta vilka konkreta åtgärder som står för dörren har jag svårare att se.

Kommentar: Åtgärder anges inte så detaljerat i avfallsplanen, eftersom planen ska fungera för fem olika kommuner med olika förutsättningar för att genomföra olika åtgärder. Synpunkten medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Synpunkt: Vi måste sluta elda avfall för att nå miljömålen Agenda 2030 och Parisavtalet. Brännbara avfall måste minska drastiskt både från privatpersoner och företag. Våldigt mycket av det som slängs i brännbart är återvinningsbart. Höj avgiften för brännbart avfall, gör det lättare att återvinna för privatpersoner och företag genom att ta emot sorterat avfall på ett enkelt och billigt sätt för aktören. Gör det lätt att välja återbruk av prylar, möbler, byggavfall, m.m. genom att ha inlämningsställen både på ÅVC och i tätorter och kombinera detta med återbruksgallerior. Där vem som helst som vill sälja återbrukade föremål kan delta. Inför gärna även ett provisionssystem för de som lämnar in så att de kan få en procent-sats av försäljningspriser. Anställ gärna

Samhall/AMA/flyktingar i inlämning/gallerian/frakt och att utföra själva renoveringsarbetet. Erbjud även upphämtning av återbruks-föremål.

Kommentar: Bra förslag för att öka återanvändning och återvinning. Avfallsplanen innehåller mål för detta. Förslagen tas med i det fortsatta arbetet med att genomföra avfallsplanens åtgärder. Synpunkten medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Synpunkter på Huddinge kommuns avfallsplan från Klimatklubben Huddinge:
Huddinge kommun lyfter i sin avfallsplan för 2021-2030 fram en rad viktiga aspekter för att minska innevanarnas avfall. Men vi ser att kommunen kan göra mer för att göra det lätt att göra rätt.

Vi ser också att man kan använda sig av nudging för att göra det lätt att göra rätt, till exempel kan man i avfallstaxan göra det billigare att sortera matavfall för de hushåll som gör det. Man kan även på ett tydligt pedagogiskt sätt visa på hur avfallet ska sorteras på de stora deponierna så att mer går till återbruk och återanvändning. Det finns en stor vinst i att satsa på det cirkulära, framför allt att kommunens kostnader för avfall minskar. Huddinge kommun kan dessutom bli en föregångare för andra kommuner att ta efter. Vi ser också att det behövs en folkbildande insats från kommunen där man inte bara ställer krav på fastighetsägare utan också utbildar i hur avfall kan samlas in.

Mål 2

1. Sätt press/belöna handelskedjor för att reducera priset på varor med kort datum. Idag är det väldigt få som gör det och butiker säger själva att de har få resurser avsatta till detta vilket leder till onödigt svinn.
2. Kravställ matkedjor att byta ut plastpåsar mot kompostpåsar till frukt & grönt.

Kommentar: Intressanta förslag för att minska matsvinn och öka återvinning. Kommunen har inte möjlighet att ställa den typen av krav på handelsverksamheter. Förslagen tas med i det fortsatta arbetet med att arbeta med information kopplat till avfallsplanens mål. Synpunkten medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Synpunkt, Mål 4 Materialåtervinning:

1. SRV bör göra tjänsten Sortera hemma default för att öka sorteringen nära hemmet där det är enklast - och göra den prismässigt billigare än att inte sortera alls. I Vistaberg finns många medelinkomsttagare som endast har gröna avfallskärl eller med kompost - det finns mao goda möjligheter att öka mängden källsortering drastiskt och enkelt.
2. SRV:s sortera hemma-plastkärl är för litet med tanke på mängden plast idag. Kärlet hämtas inte heller frekvent varannan vecka vilket behövs.
3. Går det att samarbeta med bostadsrättsföreningar gällande sorteringstjänster? Flertalet sådana i Vistaberg har allmänna sopkärl - ingen sortering.
4. Önskvärt med längre öppettider vid stora återvinningsstationen i Flemingsberg samt öppet måndagar. Ofta är det timmeslånga köer vilket gör att tidsbrist uppstår när man vill källsortera.

Kommentar: Den första punkten avser kommunens avfallstaxa och inte avfallsplanen eller föreskrifterna. Angående den andra punkten kommer det att ta lång tid att ersätta fyrfackskärlet med behållare med annan utformning. SRV arbetar med information kopplat till sortera-hemma-tjänsten där en av åtgärderna är att komprimera plast så mycket som möjligt, exempelvis med hjälp av så kallad minimizer. Det skulle bli väldigt dyrt

om båda fyrfackskärnen skulle tömmas varannan vecka. Angående den tredje punkten finns det mål i avfallsplanen för att öka materialåtervinning och SRV arbetar med information kopplat till detta och arbetet kommer att vidareutvecklas i genomförandet av avfallsplanen. Angående de fjärde punkten finns det åtgärd i avfallsplanen om vidareutveckling av återvinningscentralerna och synpunkten tas med i det fortsatta arbetet med att genomföra avfallsplanen. Synpunkterna medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Synpunkt: Jättebra att arbeta mot cirkulärt! Och väldigt progressiv och bra avfallsplan. Jag har ploggat i 6 år, är volontär inom organisationen Plogga och miljöstudent utöver min HR-erfarenhet. Jag söker nya utmaningar - om möjlighet finns att delta på något sätt i detta fantastiska arbete får ni gärna höra av er. Allt gott!

Borde även finnas med ett mål där det skall stimuleras att våra invånare skall välja produkter där livscykelperspektivet beaktas (tillverkning, användning samt återvinning) ligger till grund för beslut av inköp. Detta medför att det vi köper in måste få ett klimatbelastningsvärde. Jag önskar att det skall gå att lämna träd och stockar på tex Flemingsbergs ÅVC. Idag är det max 25 cm i diameter varför tex ekstockar riskerar att slängas i naturen. (Stockholms Sättra station tar emot utan någon diameter begränsning). Önskar även mer informationsmaterial gällande livscykelperspektivet.

Bra att ni ger möjlighet till att medborgare kan tycka till och komma med inspel till nya planer.

Kommentar: Bra initiativ med att plogga! Om kommunen kommer att behöva förstärkning genom rekrytering för att genomföra åtgärder i avfallsplanen så kommer det att annonseras. Kommunen har även miljö- /klimatplan där klimatbelastning beaktas. I avfallsplanen har fokuserats på att öka återanvändning, vilket i sig ställer krav på att produkter håller god kvalitet för att hålla för återanvändning. Synpunkterna avseende återvinningscentralernas utformning och rutiner lämnas till SRV och ingår i avfallsplanens åtgärder för vidareutveckling av återvinningscentralerna, även om det inte anges detaljerat i avfallsplanen. Synpunkten medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Styrelsen för SRV

Övergripande synpunkter

Avfallsplanens struktur och uppbyggnad är överskådlig och kopplingen mellan planens mål och åtgärder och EU:s avfallshierarki har gjorts tydlig. Frågan kring klimatförändringars tänkbara påverkan lyfts, men skulle kunna utvecklas.

De olika aktörernas ansvar för olika insatser pekas ut, men det återstår arbete med att konkretisera insatsernas genomförande.

Ett uppdrag med informations- och kommunikationsinsatser som det som föreslås i planen, liksom för samordning av uppföljning, rapportering och revidering av planen, kan komma att bli resurskrävande för SRV.

Avfallsplanen betonar också ökad utsortering av återvinningsbara material, minskad mängd material som går till förbränning och föreslår utveckling av mottagande av nya avfallsslag för materialåtervinning. Detta innebär sannolikt förändringar i SRVs materialhanteringsprocesser på återvinningsanläggningen, även det tänkbart resurs- och kostnadskrävande.

En insikt behöver finnas i kommunerna för att en hög ambitionsnivå i givna uppdrag och insatser sannolikt återspeglas i behov av ett högre taxeuttag för att ge kostnadstäckning för nya uppdrag.

Information och kommunikation

Avfallsplanen understryker vid ett flertal tillfällen betydelsen av information och kommunikation för att nå engagemang hos medborgarna och bidra till att planens insatser genomförs och uppsatta mål nås.

Olika insatser för information och kommunikation behövs för att nå avfallsplanens mål, och olika informationsmaterial kommer att behöva tas fram. Det gäller både informationsmaterial om själva avfallsplanen och vad den innehåller, men även informationsmaterial som kan användas som styrmedel för att förmå invånare och verksamma inom kommunerna att ändra beteende och därigenom bidra till att målen nås.

I planen föreslås att informationsmaterial samordnas så att ett och samma material omfattar flera av de åtgärder som anges till olika mål, som att förbygga avfall, minska matsvinn och om åtgärder för att öka återanvändning, öka materialåtervinning och underlätta källsortering.

En lagändring i juni 2020 innebär att information om avfallsförebyggande åtgärder och arbete för att underlätta återanvändning av produkter får finansieras med avfallstaxan. Därmed får SRV i större utsträckning än tidigare bidra till arbetet med dessa frågor.

I planen har man försökt att tydliggöra arbetssätt och ansvar för genomförande. Kommunerna ger SRV i uppdrag att ta fram en kommunikationsplan och informationsmaterial baserat på avfallsplanens mål och åtgärder, för att arbeta effektivt med information och samordna informationsåtgärderna. Kommunen åtar sig att medverka löpande i referensgrupper i arbetet för ett brett perspektiv i informationsåtgärder.

Styrelsen ser ändå att det finns ett kvarstående behov av avgränsningar av uppdrag och målgrupp för de information- och kommunikationsinsatser som förväntas genomföras av SRV, liksom en beredskap för att uppdraget kan bli kostnadskrävande.

Utveckling av återvinningscentraler

Avfallsplanen betonar också behov att översyn och utveckling av återvinningscentralerna i kommunerna, och föreslår bland annat att se över möjliga alternativ till traditionella återvinningscentraler för insamling av grovavfall och material i tätastadsmiljöer, som kan nås med andra färdmedel än bil.

Planen föreslår även vidareutveckling av mottagning av nya avfallsslag för materialåtervinning och av återbruksmaterial samt samarbete med secondhand-aktörer.

SRV arbetar redan idag med mottagning av återbruksmaterial i olika omfattning på de olika återvinningscentralerna, liksom med samverkan med secondhand-aktörer. Styrelsen ser att återbruk och återanvändning är en viktig del i cirkulär ekonomi, men vill betona att den verksamhet som redan idag bedrivs av kommersiella aktörer och civilsamhällets organisationer bör vara utgångspunkt för arbetet med frågan. Även kommunala verksamheter inom arbetsmarknad/socialtjänst kan ha mervärde av att skapa möjligheter till arbetsträning och arbetserfarenhet för personer med svag anknytning till arbetsmarknaden genom att driva återbruksverksamhet.

Styrelsen ser inte några rimliga möjligheter eller incitament för bolaget att i egen regi driva praktisk återbruksverksamhet.

Återvinningsanläggningen Sofielund

I avfallsplanen bedöms behovet av kapacitet för biologisk behandling av matavfall komma att öka, liksom behov av ökad kapacitet för mottagning, mellanlagring och omlastning av vissa, kanske nya, avfallsslag för materialåtervinning.

Sofielunds Återvinningsanläggning, inklusive biogasanläggningen, bedöms ha kapacitet att hantera de förändrade mängderna. Ökade kostnader, exempelvis för eventuella nyinvesteringar i samband med tänkbara omställningar av bearbetningsprocesser och materialhantering, är dock sannolikt.

Samarbete och samverkan mellan SRV och ägarkommunerna

Styrelsen instämmer i avfallsplanens betonande av att det är viktigt med ett nära samarbete och samverkan mellan kommunerna och SRV för att öka effektiviteten i genomförandet.

Nära samarbete är betydelsefullt både angående pågående avfallshantering och i samband med kommunens planprocesser, från översiktsplaner till detaljplaner där SRV är en av remissinstanserna. Tillgång till ytor för avfallshantering och återvinningscentraler kommer att bli en växande utmaning i SRVs expansiva ägarkommuner, där fler bostäder ska byggas i redan tät stadsmiljö.

Samverkan kring uppföljning, rapportering och kommande revidering av avfallsplanen ger förbättrade möjligheter att följa utvecklingen genom relevanta mätetal och fokusområden.

Kommentar:

Genomförandet av avfallsplanen kommer att medföra behov av att konkretisera vad som ska göras och fördela ansvar för olika åtgärder, i enlighet med yttrandet. Eftersom planen gäller för fem kommuner med olika förutsättningar att genomföra åtgärder kan inte åtgärder och ansvar anges mer detaljerat i avfallsplanen. Det kommer att ske efter planens antagande och gäller både arbete med information och andra åtgärder. Angående synpunkten om utveckling av klimatförändringars tänkbara påverkan tas det med till framtida revidering av avfallsplanen. Synpunkterna medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen anser att avfallsplanen i huvudsak är väl utförd med relevant innehåll. Tabell 7–9 i del 2 angående anläggningar som hanterar avfall bör kontrolleras och vid behov uppdateras.

Det framgår inte i avfallsplanen hur tillsynsansvaret är för de nedlagda deponierna. Tillsynen av nedlagda deponier kan ske enligt 9 och 10 kap. MB och att ansvaret kan i vissa fall vara delat. Det finns flera bra vägledningar om detta på EBH-portalén, www.ebhportalén.se

Avfallsplanen bör även innehålla ytterligare information om;

Bedömning av framtida avfallsflöden samt de insamlingssystem och anläggningar som behövs för att genomföra planen. Vilka investeringar som behövs och hur de ska finansieras enligt 10 § NFS 2020:6.

Kommentar:

Tabell 7-9 i del 2 om anläggningar har uppdaterats efter den samrådsversion som skickades tidigare. Angående tillsynsansvar för nedlagda deponier finns det idag inget krav på att den uppgiften ska redovisas i avfallsplanen. I det fortsatta arbetet, med att genomföra åtgärder för att fastställa behov av åtgärder kommer samråd att ske med tillsynsmyndigheten, vilket då bör klarläggas för aktuellt objekt.

Avfallsplanen kompletteras något angående vilka typer av investeringar som behövs.

Synpunkter på avfallsföreskrifterna

Privatperson 3

Det oreglerade förhållandet mellan enskild fastighet, samfällighet och SRV.

Som radhusägare är jag tvingad att ha enskilt avtal med SRV.

SRV tvingar oss i samfälligheten att ha gemensam avfallsanläggning.

Samfälligheten har av praktiska skäl fått ordna detta.

Men samfälligheten är inte ansvarig. Samfälligheten äger inte rådighet över gemensamhetsanläggningen eller hur den används.

Samfälligheten är inte fastighetsägare som ex bostadsrättsförening.

Enligt avfallsplanen verkar det väldigt svårt om man är fler än fyra fastighetsägare som vill ha gemensam anläggning. Men här tvingar SRV oss att ha gemensamhetsanläggning!

Finns inget om det här i avfallsplanen. Hur tänker kommunen om detta?

Vi är många som bara tvingats in i något vi inte är ansvariga för.

Kommentar:

Det finns arbetsmiljökrav som SRV måste ta hänsyn till i samband med hämtning av avfall. I avfallsplanen finns också åtgärd om att fortsätta förbättra arbetsmiljön för hämtningspersonalen. Synpunkten medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Privatperson 5

I yttrandet lämnas följande synpunkter på otydligheter gällande föreskrifterna:

Synpunkt på sid 4 ...Hushåll får själv transportera grovavfall och farligt avfall från hushållet till återvinningscentral

Denna mening borde skrivas om eftersom fastighetsägare på öar inte kan transportera grovavfall utan att både äga båt och bil.

Kommentar: SRV erbjuder hämtning av grovavfall för den fastighetsägare som inte själv kan transportera bort avfallet. Syftet med bestämmelsen är att göra det tillåtet för den som har möjlighet att själv transportera avfallet till återvinningscentral. Det betyder inte att alla måste transportera det själv. Synpunkten medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Synpunkt på sid 6 ...Övrigt återvinningsbart material som metallskrot, rent trä, jord och sten från hushållen ska lämnas vid någon av SRV:s återvinningscentraler eller på någon annan plats som SRV anvisar. Enskilda hushåll kan lämna grovavfall på någon av SRVs återvinningscentraler eller annan plats som SRV anvisar.

Denna mening borde skrivas om eftersom fastighetsägare på öar inte kan transportera grovavfall utan att både äga båt och bil.

Kommentar: Se föregående kommentar.

Synpunkt på sid 6... I skärgården sker hämtning på anvisade platser. Detta är inte tydligt nog eftersom fastighetsägare på öar inte kan transportera grovavfall utan att både äga båt och bil. Anvisade platser kan alltså vara en plats där man inte enbart behöver forsla grovavfall med båt utan som tillägg även bil om de mobila skärgårdsstationerna skulle försvinna och anvisad plats riskerar att vara på plats där enskilda fastighetsägares båtar inte kan lägga till.

Denna paragraf kan förtydligas genom att paragraf 19 ändras till Mobila skärgårdsstationer dit fastighetsägare kan ta sig utan att behöva använda bil.

Kommentar: Det finns åtgärder i avfallsplanen för att planera för alternativ till traditionella återvinningscentraler, men på samma sätt som för boende på fastlandet så föreslås inte att det skrivs fast i föreskrifterna att grovavfall ska kunna lämnas till uppsamlingsplats utan extra kostnad och utan tillgång till bil. Normalt kan fastighetsägare beställa hämtning av grovavfall mot extra avgift när boende inte själva har möjlighet att transportera sitt grovavfall till återvinningscentral, till exempel för att man saknar bil. Synpunkten medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Synpunkt på sid 9, 14C samt 15 ... För enbostadshus samt fritidshus ska avfallsbehållaren dessutom vid tömningstillfället vara uppställd vid fastighetsgräns eller den plats som kommunen anvisat, på följande sätt: • kärlen ska stå på gatunivå. • kärlen ska stå som längst 1,5 meter från körbar väg. • fritt utrymme runt kärlen ska vara minst 50 centimeter. OBS för skärgården för fastighetsägare utan bilväg med endast båttilläggningsplats behöver avståndet till tilläggsplats för den som hämtar kärlet och upphämtningen vara "som längst 20 meter från tilläggsplats". Står kärlet på brygga riskerar dessa att blåsa av/sköljas av vid dåligt väder.

Denna paragraf kan förtydligas genom att paragraf 19 ändras till Mobila skärgårdsstationer dit fastighetsägare kan ta sig utan att behöva använda bil.

Kommentar: Normalt anordnas plats för mat- och restavfall för boende i skärgården kan lämna avfall i anslutning till plats som fastighetsägaren tar sig till med båt. Men eftersom det kan finnas platser där man måste lösa hämtningen på annat sätt föreslås inte den ändring som anges i yttrandet. Synpunkten medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Synpunkt på sid 10, paragraf 17 ... Där det saknas farbar väg för hämtningsfordon, som kan tömma kärlet, gäller ett av följande alternativ: • Avfall från fastigheten lämnas vid gemensamhetsanläggning, eller vid plats som anvisas av kommunen eller SRV eller • Om hämtningsplats enligt föregående punkt inte går att ordna får avfall från fastigheten, efter godkännande från SRV, lämnas i säck. Detta riskerar att bli väldigt godtyckligt och det bör tydliggöras att generell regel är att för skärgården för fastighetsägare utan bilväg med endast båttilläggningsplats behöver avståndet till tilläggsplats för den som hämtar kärlet och upphämtningen vara "som längst 20 meter från tilläggsplats".

(info: Står kärlet på brygga riskerar dessa att blåsa av/sköljas av vid dåligt väder.)

Denna paragraf kan förtydligas genom att paragraf 19 ändras till Mobila skärgårdsstationer dit fastighetsägare kan ta sig utan att behöva använda bil.

Kommentar: Se föregående kommentar.

Synpunkt på sid 11 paragraf 19:

Grovavfall samt elavfall hämtas två gånger per år vid anvisade platser i skärgården.

OBS även här "anvisade platser" riskerar att innebära att de mobila skärgårdsstationerna där SRV hämtar vid tidigare års platser försvinner.

Antingen kan de hämta vid fastighetsägarens brygga lika längre bak i tiden (ca 2007 och bakåt) alternativt vid mobila skärgårdsstationer som år 2019.

Denna paragraf kan förtydligas genom att paragraf 19 ändras till Mobila skärgårdsstationer dit fastighetsägare kan ta sig utan att behöva använda bil.

Kommentar: Se föregående kommentar.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (SMOF)

Något som är otydligt i avfallsplanen är ansvarsfördelningen i de fall en kommunal instans har ansvaret. Samma sak gäller renhållningsföreskrifterna. Det finns idag en uppdelning mellan olika aktörer i kommunen och förbundet som tillsynsmyndighet när det gäller att hantera dispenser. Det framgår inte av föreskriften trots att det i inledningen av kapitlet om undantag står att det ska framgå av paragraferna. Om det inte regleras här behövs ytterligare ett dokument som reglerar ansvarsfördelningen mellan olika kommunala nämnder respektive förbundet. Förbundet anser att det vore bra med samma uppdelning som tidigare.

Kommentar:

Eftersom det är fem kommuner som organiserat olika ansvarsområden på olika sätt kan inte en gemensam avfallsplan ange ansvarsfördelningen i detalj, även om det generellt sett skulle ha varit önskvärt att kunna göra det. Synpunkten medför ingen åtgärd i föreslagna handlingar.

Botkyrka kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Begreppet kommunalt avfall har nyligen införts i avfallsdirektivet. Begreppet har stora likheter med den svenska definitionen av hushållsavfall. I dokumentet används båda begreppen. Förslagsvis bör begreppen definieras i inledningen och därefter bör begreppet kommunalt avfall användas konsekvent genom hela dokumentet.

Bilaga 1 ordlista:

- Ordlistan bör bara förklara orden, se till exempel hushållsavfall. Om det är av vikt bör de skrivas in i dokumentet.
- Kommunalt avfall finns inte med i ordlistan.

Avfallsföreskrifterna innehåller även en del mindre redaktionella fel som behöver rättas till.

Kommentar:

Förklaring av begreppet hushållsavfall har ändrats för att bli tydligare och definition av "kommunalt avfall" har lagts till. Ändringen medför ingen ändring av betydelsen av begreppen.

Redaktionella fel, enligt inlämnade synpunkter, har rättats till.

Styrelsen för SRV

De till avfallsplanen tillhörande avfallsföreskrifterna samlar och renodlar avfallshanteringens regleringar, som i nuvarande renhållningsordning finns utspridda mellan föreskrifter och taxa.

Styrelsen ser att ytterligare förenkling, genom ökad enhetlighet i texterna, skulle kunna uppnås.

Kommentar:

Några ytterligare ändringar har gjorts efter synpunkter från arbetsgruppen och från andra medarbetare, i syfte att föreskrifterna ska bli ännu tydligare.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen avstår från att yttra sig över Botkyrka kommuns, Haninge kommuns, Huddinge kommuns, Nynäshamn kommuns och Salems kommuns förslag till avfallsföreskrifter.